

המקום & Talmud-online.nl

Parashat Va'era ואֶרָא Jan 25 2025 / 25 Tevet 5785.
Shemot (Exodus) 6:2-9:35

Leren om te luisteren.

Mozes is op dit moment negenenzeventig jaar oud en Aharon is drieëntachtig jaar oud; Volgens de profetie van Miriam zal Mozes tachtig jaar oud zijn wanneer hij Bnei-Yisrael uit Egypte in vrijheid zal leiden. HaShem bevestigde Mozes dat Hij HaShem het is die Zichzelf aan onze voorvaders openbaarde met een andere naam. De naam El-Shadai (אל-שדי), maar Hij werd niet bij hen bekend met Zijn naam die Hij aan Mozes bekend maakte nl. Adonai (אדוני). HaShem zei dat Hij alles vervulde wat Hij beloofde met deze specifieke naam, maar met Zijn andere naam YHVH ("י.ה.ו.ה.") zal Hij veel meer doen voor Bnei-Yisrael. Dit is een moment van berisping voor Mozes, aangezien hij HaShem vroeg "waarom heb je het leven van Bnei-Yisrael erger gemaakt..." en eraan toevoegde dat "Bnei-Yisrael niet naar hem wilde luisteren". Mozes was bezorgd dat Farao ook naar hem niet zou luisteren. Mozes stelde deze vraag om dichter bij HaShem te komen en Hem te "kennen" zoals ons wordt geboden. Mozes geloof in HaShem was gebaseerd op intellect, maar HaShem wilde dat hij (en Bnei-Yisrael) in Hem geloofden, zowel op intellectueel niveau als op emotioneel niveau. De Torah schrijft dat HaShem eerst tot Mozes sprak met de naam Elohim (אֱלֹהִים) en daarna de naam Adoni יְהוָה (YHVH), Waarom?

Onze wijzen leerden ons dat HaShem slechts één naam gebruikte met onze voorvaders, omdat zij nooit Zijn bevelen in twijfel trokken. Mozes daarentegen ondervroeg HaShem wel. Hij vroeg en betwistte vaak HaShems bevelen, zoals we zullen zien in de vier boeken. Avraham, Yitzchak en Jaacov doorstonden ook alle tests die HaShem hen voorlegde, van Akeidah Jitschak, via Lavan, Eisav, Joseph en de ballingschap in Egypte. Mozes gaf zo veel om Bnei-Yisrael dat hij wilde dat ze HaShem echt zouden kennen en alle Mitzvot zouden vervullen. Hij vroeg HaShem naar veel dingen die Bnei-Yisrael in de toekomst zouden kunnen beïnvloeden. Onze wijzen leggen uit dat wanneer HaShem de naam Elohim gebruikt, dit de Midah (karakter) van Chesed (genade) weerspiegelt; en wanneer HaShem de naam "Adoni" gebruikt, weerspiegelt dit de Midah (karakter) van Din (oordeel).

De Zohar zegt dat Mozes alle zonden en straffen in de Torah zag en begreep, net zoals Adam, Eva, Kayin, Avshalom en vele anderen. Hij wist dat Adam uit Gan Eden werd verbannen en dat zijn gestalte zowel fysiek als spiritueel werd verminderd. Mozes begreep ook dat Adam de straf verdiende, aangezien hij van tevoren was gewaarschuwd (Bereshiet 2:17) dat "van de boom van kennis van goed en kwaad, u mag er niet van eten; want op de dag dat u ervan eet, zult u zeker sterven" ("בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ—מוֹת תָּמוּת"). Er zijn behoorlijk verschillende meningen over wat de "boom van kennis" was; volgens de meeste wijzen waren het druiven (wijn), maar anderen denken dat het vijgen, tarwe, appel etc. was. Mozes ondervroeg HaShem omdat hij niet begreep waarom Adam en Chava (Eva) werden gestraft, aangezien ze niet echt zondigden maar simpelweg een bevel niet opvolgden. Mozes daagde HaShem uit door te vragen "waarom worden de Bnei-Yisrael nog meer gestraft"? Na deze "uitdaging" onthulde HaShem Zijn andere namen die grotere hoeveelheden liefde, genade en de Shechina (heiligheid) bevatten die alleen voor Bnei-Yisrael zijn gereserveerd.

Het woord (אֱלֹהִים) Elohim heeft een geheim voor Mozes, aangezien het acroniem staat voor:

“א” (“Alef”) staat voor “Amarta” (“אמרתי” je zei)

“ל” (“Lamed”) staat voor “Lama” (“למה” waarom)

“ה” (“Hei”) staat voor “Har'eota” (“הרעות להם” Je hebt ze laten lijden)

“י” (“Yud”) staat voor “Jehoshua” (“יהושע” Jozua)

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

“ם” (“Mem”) staat voor “Machnisam” (“מכניסם” “Zal hen in het land Israël brengen)

Mozes begreep dat wanneer HaShem van ons houdt, Hij Zijn “Panim” “פנים” (gezicht) op ons plaatst, zoals geschreven staat in de Kohanim’s Zegening (priesterlijke zegen), “HaShem zal Zijn aangezicht over u laten schijnen en u genadig zijn” (“יָאֵר יְהוָה פְּנֵי אֱלֹהֵי, וַיְחַנֵּן”). Mozes wist dat HaShem “Zijn aangezicht ook kan verbergen” (in de toekomst) en hij wilde dat HaShem altijd van Zijn kinderen zou houden vanaf dag één. De Zohar leert ons dat Mozes op een veel hoger niveau van Kedushah (heiligheid) stond dan onze drie voorvaders en dat hij HaShem (van aangezicht tot aangezicht) zag bij de brandende struik, terwijl zij (onze voorvaders) alleen HaShem hoorden. Hij was een rechtvaardig man die bereid was alles te riskeren ter wille van Bnei-Yisrael. In de laatste Parasha sprak Mozes tot HaShem met de naam "Adonai" en niet met de naam "El-Shadai" omdat hij klaagde namens Bnei-Yisrael. HaShem legde uit dat Hij altijd doet wat het beste is voor Bnei-Yisrael ("הכל לטובה", ongeacht hun zonden. HaShem geeft ons altijd een manier om berouw te tonen en Teshuvah te doen, terwijl we bidden op Yom Kippur en ons geloof bevestigen dat "Adonai de Elohim is" ("יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים").

Als Hij spreekt over de verlossing uit Egypte, gebruikt HaShem vier werkwoorden om de handelingen te beschrijven die zullen worden ondernomen in het proces van de verlossing van Bnei-Yisrael uit Egypte:

- “וְהוֹצֵאתִי” Ik zal hen uit hun lijden halen
- “וְהִצַּלְתִּי” Ik zal hen redden van hun harde werk
- “וְגִאֲלִתִּי” Ik zal ze verlossen met wonderen
- “וְלִקְחֵתִי” Ik zal ze tot mijn volk beschouwen

Mozes gebruikte echter opnieuw het excuus dat hij een spraakgebrek had; de grote vraag is waarom? We moeten echter weten dat Mozes dit benoemde om HaShem te vertellen dat hij de taal van de Egyptische farao's niet meer sprak. Vergeet niet dat Mozes zei dat hij bijna veertig jaar uit Egypte was geweest en deze moedertaal was vergeten. Omdat het gebruikelijk is om tegen een hoofd van een natie te spreken in de taal van die natie, benoemde hij die "moeilijkheid" bij HaShem. HaShem vertelde Mozes dat hij de meester van Farao is en niet andersom, en dat Zijn taal de Heilige is, in tegenstelling tot de Egyptische taal. HaShem vroeg Mozes zich geen zorgen te maken dat Farao hem niet zou begrijpen, omdat Aäron je woorden zal interpreteren, het kan dus zomaar zijn dat Aharon gewoon de tolk was. Mozes had zo'n voordeel moeten begrijpen, aangezien ook Joseph één taal meer kende dan Farao, de Hebreeuwse taal. In vers 7:1 vertelde HaShem Mozes dat zijn broer ook zijn profeet zou zijn. De numerieke waarde van het woord profeet (“Nevieacha” “נביאך”) is 83, gelijk aan de leeftijd van Aharon op dat moment, we zien hier dan ook tegelijkertijd hoe mooi HaShem alles bestuurt.

HaShem beschouwde Mozes en Aharon als gelijken en gaf elk van hen een speciale taak. We leren uit het vers (6:13) “En HaShem sprak tot Mozes en tot Aharon” (, וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן), dat Hij tot hen op gelijke wijze sprak. Het woord El (HaShem) wordt in zowel de namen van Mozes als in die van Aharon geplaatst. Het is erg interessant om te zien dat deze gelijke liefde voor Aharon en Mozes alleen in dit vers wordt geplaatst en nergens anders in de Torah. Het meest bijzondere hiervan is dat de numerieke waarde van de woorden “Mozes en Aharon” (“משה ואהרן”) is in gematria 613 , een duidelijke verwijzing naar de Mitzvot. De 613 Mitzvot die we verplicht zijn te houden. Er zijn veel woorden in de Torah die de numerieke waarde van 613 hebben; bijvoorbeeld: “Ik heb geschapen” (“בראתי”), “Ik leefde” (“גרת”), “Moshe Rabbenu” (“משה רבינו”), “in zijn macht” (“בגברתו”), “in Zijn Goddelijke” (“באדרתו”), “in de Torah” (“בתורה”), “en het licht” (“את האור”), om er maar eens paar te noemen.

Deze Parasha bevat zeven plagen, waarvan er drie door Aharon zullen worden uitgevoerd en niet door Mozes, Mozes toonde nog enig respect en dankbaarheid voor waar zij zich bevonden; bijvoorbeeld de Nijl, waar Mozes werd geplaatst en werd gevonden door Batya, de dochter van Farao. Het woord Nijl (“נלוס” - “Nilos”) heeft twee woorden erin, Lo (“לו”) en Nes (“נס”), aangezien Mozes wel een wonder was in de Nijl,

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

was de Nijl op zich dit niet maar toch was er een zekere mate van respect door Mozes. Alles wat HaShem schiep, heeft een Goddelijk doel en we moeten het altijd met respect behandelen, net zoals Mozes deed.

Door de hele geschreven Torah en de mondelinge Torah heen leren we over vele wonderen die zijn verricht door objecten en dieren die allemaal van HaShem's Goddelijke schepping zijn. De staf van Mozes ("מטה") was gegraveerd met de initialen van de tien plagen die over Egypte en Farao zouden worden gebracht. We weten dat HaShem Avraham beloofde dat de mensen die zijn nakomelingen tot slaaf maakten, zouden worden geoordeeld (Bereshiet 15:14). Het woord "geoordeeld" in het Hebreeuws is "Dan" ("דן"); het heeft dezelfde numerieke waarde van 54 als de numerieke waarde van het woord Mate (מטה). HaShem verzag dit oordeel als een "Midah KeNeged Midah" ("מידה כנגד מידה"), maat voor maat, en Mozes zal de staf gebruiken om Egypte en Farao te straffen. HaShem vertelde Mozes opnieuw dat Hij Farao's hart zou "verharden" om eerst wonderen te verrichten voor Bnei-Yisrael en de Egyptenaren er getuige van te laten zijn. Onze wijzen zeggen dat HaShem ervoor koos om alle wonderen in Egypte te verrichten en nergens anders ter wereld, omdat de Egyptische magiërs de machtigste magiërs ter wereld waren, en HaShem's "magie" veel krachtiger is dan die van hen.

Vanwege deze wonderen gaven de Egyptische magiërs het op en accepteerden HaShem. Farao vroeg aan zijn magiërs: "Heb je ooit van hun god gehoord?" En de magiërs antwoordden: "Wij hebben van Hem gehoord; Hij is de koning van weleer". Mozes en Aharon gingen terug naar Farao en brachten HaShem's boodschap over. HaShem beval Mozes en Aharon dat wanneer ze voor Farao zouden verschijnen, ze zich moesten gedragen en zich moesten bewijzen als afgezanten van een veel hogere macht en wonderen moesten verrichten die groter waren dan die van de Egyptische magiërs. De naam die oorspronkelijk in deze parasha nog Aaron is zal in de toekomst worden veranderd in Aharon. Het woord "מרִים" Miriam heeft een goddelijke code die verwijst naar Mozes en de verlossing: De twee letters "מ-ם" zijn in numerieke waarde 80, wat verwijst naar de profetie van Mirjam dat Mozes 80 jaar oud zal zijn wanneer hij Bnei-Yisrael uit Egypte zal halen. In de naam van Miriam zit ook het woord Rim en is met de numerieke waarde van 210, verwijzend naar de 210 jaar slavernij in Egypte.

De Torah schreef (vers 7:9) "Geef uzelf een wonder" ("תִּתֵּן לְךָ מוֹפֵת"), wat betekent dat u een wonder (wonderen) mag zien. Natuurlijk is dit om het volk te leren dat HaShem Bnei-Yisrael deze wonderen geeft als bewijs dat Zijn wonderen veel groter zijn dan die van de Egyptische magiërs. Farao en de Egyptische magiërs stonden over de hele wereld bekend om hun magie en tovenarij en HaShem veranderde dat allemaal met Mozes en Aharon. Aharon gooide de staf en het werd een slang; Tannin (תַּנִּין) wat vandaag de dag een krokodil betekent, maar het was een slang, om ons te leren over de vloeken die op het punt stonden om op Farao neer te dalen.

Wanneer de Torah het woord Tannin (תַּנִּין) schrijft, betekent het allerlei soorten reptielen en soms zelfs dinosaurussen. De Midrasj vertelt ons dat het gebruik van een staf door heilige mensen die leden onder een slechte koning zoals Farao, net zo slecht kon worden als hij was. Maar het is ook mogelijk dat het tegenovergestelde gebeurt, aangezien een staf van slechtheid berouw kan tonen en een gebruik van goedheid kan worden. De slang is de wortel van alle kwaad, zoals we zagen bij de gebeurtenis van Adam en Eva, maar Mozes en Aharon veranderden het in hun voordeel. De numerieke waarde van het woord "נחש" Nachash (slang) is 358, hetzelfde als de numerieke waarde van het woord Mashiach, wat verwijst naar het feit dat Mashiach van koning David zal komen. De slang is het enige dier dat kan doden en genezen van zijn eigen gif, wat betekent dat Teshuvah (terugkeer naar HaShem) uit het kwaad kan komen.

Farao beval zijn magiërs hetzelfde te doen en hun staven werden slangen, maar de staf (niet de slang) verslond de Egyptische staven en slikte ze allemaal door. Zoals er in het Hebreeuws geschreven staat in vers 7:12: "וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ מִטֵּהוּ, וַיִּקְרָיו לְתַנִּינִים; וַיִּבְלַע מִטֵּה-אֶהֱרֹן, אֶת-מִטֵּתָם" we zien hier duidelijk staan **Tannim** (slangen) en **Mate** (Staf). De Egyptische magiërs vreesden dit gezicht omdat het "boven natuurlijk" was (voor een staf om een slang te eten), maar Farao's hart verhardde en hij weigerde HaShem's bevelen te gehoorzamen, net zoals HaShem Mozes had gezegd. Mozes en Aharon gingen terug naar HaShem en vertelden HaShem dat

המקום & Talmud-online.nl

Farao's hart "zwaar" is; "כָּבֵד לֵב פְּרָעָה". Het woord zwaar in het Hebreeuws is "Kavod" ("כבוד") wat ook lever kan betekenen dit is bedoeld in dit geval verwijzend bedoelt naar het feit dat hoe meer je het kookt, hoe harder het wordt. Ook is de lever het zwaarste deel van ons lichaam in verhouding tot zijn grootte en massa. HaShem verhardde Farao's hart om hem maat voor maat te straffen.

We staan op het punt de eerste zeven plagen (van de tien) te zien die over het volk van de Farao kwamen vanwege zijn en hun zonden tegen Bnei-Yisrael en de Tien Geboden. De Zohar zegt dat de Egyptische magiërs niemand minder waren dan Bileams kinderen "Yunus en Yumbros" ("יונוס ויומברוס"). Zij waren de grootste magiërs en tovenaars in Egypte, bekend om hun magie in zowel vrouwelijke als mannelijke vormen. We leren dit uit het woord "Belahateihem" "בְּלִהַטֵיהֶם" in vers 7:11, "en ook zij, de magiërs van Egypte, deden op soortgelijke wijze met hun geheime kunsten die in een vrouwelijke vorm is (בְּלִהַטֵיהֶם), (וַיַּעֲשׂוּ גַם-הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם, בְּלִהַטֵיהֶם). In vers 7:22 wordt hetzelfde woord gebruikt in een mannelijke vorm בְּלִהַטֵיהֶם, וַיַּעֲשׂוּ-כֵן חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם, hier echter geschreven zonder de letter Hé (ה). De Zohar leert ons dat de zonen van Aharon, Nadav en Avihu, stierven als gevolg van het feit dat Aharon het Gouden Kalf creëerde met de twee zonen van Bileam, Yunus en Yumbros. Dat was zijn straf, aangezien hij hen en hun tovenarij gebruikte, twee jongens voor twee, maat voor maat.

Farao vertelde de Egyptenaren dat hij god was en hij beval hen om de Nijl ook als zodanig te behandelen. Hij deed zich voor als een "god" en zou nooit zijn persoonlijke hygiënische behoeften doen in het bijzijn van zijn dienaren hij zou dit altijd verbergen, en hierdoor zou hij elke ochtend heel vroeg naar de rivier gaan. HaShem vertelde Mozes om Farao heel vroeg in de ochtend te "ontmoeten" bij de oevers van de Nijl, hem verrassend toen hij "naar het toilet ging"; met andere woorden Farao vertellend dat hij geen "god" is en hem hierdoor in verlegenheid brengend. De Zohar vertelt ons dat eerst de goden van een natie worden gestraft en dan de natie zelf. Farao en de Egyptenaren aanbaden de Nijl, en daarom zei HaShem: "Ik zal eerst hun god doden en daarna zijn volk."

De eerste plaag was Dam (דם); het veranderen van de Nijl in Bloed samen met alle andere wateren in Egypte. Waarom werd het bloed gekozen als de eerste plaag? Dit was het keerpunt waardoor Bnei-Yisrael profiteerde van de plagen. We weten dat HaShem Bnei-Yisrael beloofde dat ze uit Egypte zouden komen met enorme rijkdom en fortuin. Omdat ze niet werden getroffen door deze plaag, hadden ze schoon drinkwater en verkochten ze het aan de hele wereldbevolking met grote winst. De Talmoed noemt geld "Damim" ("דמים" bloed). De Zohar legt uit dat het een "maat voor maat" was voor Chava's (Eva) eerste zonde met de slang.

De Gemara vergelijkt bloed met "wijn", en toen Chava (Eva) Adam wijn gaf om te drinken zondigde ze; De Zohar zegt dat Egypte een plek was voor zowel vrouwelijke als mannelijke Satan's (tegenstanders), en ze werden gestraft met bloed. De maandelijkse menstruatiecyclus van een vrouw is ook een straf vanwege de zonde met wijn (bloed) door Chava (Eva), evenals het bloed van de Brit-Milah bij de man, die ook kwam vanwege deze zonde om door dit alles juist te verzoenen voor die zonde. De vraag is waarom vrouwen elke maand blijven betalen voor Chava's (Eva) zonde, en mannen slechts één keer, direct na de geboorte? Het antwoord hierop is dat dit komt omdat Chava (Eva) de zonde initieerde en Adam twee keer vroeg om te drinken, terwijl Adam maar één keer zondigde.

Jaäcov Noorland talmid van Rabbi J. de Leeuwe